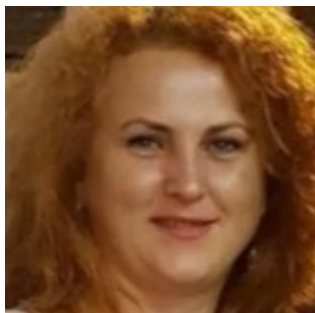

MANAGEMENTUL SECTORULUI PUBLIC (VII)

Interviu cu: Mihaela VLADA
Director executiv al Direcției de Sănătate Publică Vaslui

Experiența profesională:
2003 - consilier A.S.P. Vaslui
2006 – sef birou Programe de Sanatate D.S.P. Vaslui
2010 – prezent – director executiv D.S.P. Vaslui

Reporter: *Sunteți director executiv al Direcției de Sănătate Publică Vaslui. V-aș ruga, pentru cititorii noștri, să ne vorbiți despre atribuțiile DSP, importanța instituției și rolul pe care trebuie să îl joace în beneficiul fiecăruia dintre noi...*

Mihaela VLADA: Conform legislației în vigoare, Direcțiile de Sănătate Publică Județene și a municipiului București sunt servicii publice deconcentrate, cu personalitate juridică, subordonate Ministerului Sănătății, reprezentând autoritatea de sănătate publică la nivel județean, care realizează politicile și programele naționale de sănătate publică, elaborează și implementează acțiuni locale de sănătate publică, autorizează structurile sanitare, eliberează decizii de conformitate în vederea autorizării unităților farmaceutice sau decizii de neconformitate, efectuează controlul în sănătate publică, organizează evidențele statistice pe probleme de sănătate, precum și de planificare și derulare a investițiilor finanțate de la bugetul de stat pentru sectorul de sănătate, precum și din fonduri externe rambursabile și nerambursabile, sponsorizări și donații.

Directiile de Sănătate Publică (DSP) sunt instituții esențiale pentru funcționarea sistemului sanitar din România, având un rol major în protejarea și promovarea sănătății populației. Importanța lor poate fi înțeleasă prin câteva funcții cheie:

1. Prevenirea bolilor

DSP-urile organizează campanii de vaccinare, programe de screening și acțiuni de educație pentru sănătate. Prin prevenție, se reduc costurile medicale și suferința populației.

2. Supravegherea epidemiologică

Ele monitorizează răspândirea bolilor transmisibile (cum a fost cazul în COVID-19) și iau măsuri rapide pentru limitarea focarelor.

3. Controlul igienei și al mediului

DSP verifică condițiile sanitare din școli, unități sanitare – cabinete medicale, laboratoare pentru analize medicale, spitale, mediul de viață și muncă din diverse domenii de activitate, contribuind la prevenirea îmbolnăvirilor.

4. Intervenția în situații de urgență

În caz de epidemii, dezastre naturale sau alte crize sanitare, DSP coordonează răspunsul local și colaborează cu alte autorități.

5. Implementarea politicilor de sănătate publică

Aceste instituții pun în aplicare strategiile Ministerului Sănătății la nivel local și adaptează măsurile la nevoile comunității.

6. Informarea populației

DSP oferă informații oficiale și recomandări privind sănătatea, contribuind la combaterea dezinformării.

Pe scurt, DSP-urile sunt „prima linie” în menținerea sănătății publice, deoarece se concentrează nu doar pe tratarea bolilor, ci mai ales pe prevenirea lor și pe protejarea întregii comunități.

Directiile de Sănătate Publică (DSP) sunt, pe scurt, instituțiile care au grijă ca oamenii să nu se îmbolnăvească, nu doar să fie tratați când deja sunt bolnavi.

Rolurile și importanța principală a direcțiilor de sănătate publică județene:

În domeniul supravegherii epidemiologice și controlul bolilor transmisibile: monitorizează bolile transmisibile, gestionează situațiile de urgență și coordonează intervențiile în caz de epidemii sau alte amenințări la adresa sănătății publice.

În domeniul programelor naționale de sănătate: asigură implementarea programelor naționale de sănătate (vaccinări, screeninguri, programe de prevenție) la nivel local.

În domeniul controlului în sănătatea publică: verifică respectarea normelor de igienă în spitale, școli, unități alimentare și alte spații publice pentru a preveni riscurile pentru sănătate.

În domeniul calității factorilor de mediu: monitorizează calitatea apei potabile și a mediului de viață.

În domeniul avizării: avizează solicitările privind înființarea sau desființarea unităților sanitare publice sau private, structura organizatorică, reorganizarea, schimbarea sediului și a denumirilor acestora.

În domeniul intervenției rapide: participă la coordonarea primului ajutor calificat în colaborare cu inspectoratele pentru situații de urgență.

În domeniul informării: realizează acțiuni de promovare a sănătății și educație pentru sănătate.

Beneficiile asigurate populației din zona arondată:

- limitarea răspândirii bolilor transmisibile;
- prevenție pe termen lung;
- garanția respectării standardelor de igienă;
- asigurarea calității mediului de viață și muncă, calității alimentelor și a materialelor în contact cu alimentul și a calității apei potabile.

Directiile de sănătate publică județene și a municipiului București sunt instituții cu rol fundamental în gestionarea sănătății populației la nivel local, având roluri cheie în supravegherea epidemiologică, implementarea

programele naționale de sănătate și controlul normelor de igienă, organizarea asistenței medicale în situații de urgență, calamități sau catastrofe, coordonând resursele sanitare pentru a proteja comunitatea.

Pe înțelesul tuturor:

Te ajută să nu te îmbolnăvești – organizează vaccinări și campanii de informare (de exemplu, în perioada COVID-19 au spus oamenilor ce reguli să respecte).

Urmăresc bolile – dacă apare o boală periculoasă, ei văd unde se răspândește și încearcă să o oprească.

Verifică curățenia și igiena – controlează spitale, cabinete medicale, școli, ca să fie condiții sigure.

Intervin în situații grave – dacă apare o epidemie sau o problemă mare de sănătate, ei coordonează măsurile.

Te informează corect – oferă sfaturi și reguli ca să știi cum să te protejezi.

DSP-ul este instituția care lucrează „din umbră” ca tu și ceilalți oameni să fiți în siguranță și sănătoși zi de zi, nu doar când ajungeți la medic.

Rolul Direcției de Sănătate Publică pentru fiecare dintre noi, luat foarte concret, este să ne facă viața mai sigură și mai sănătoasă, chiar dacă nu ne dăm seama zilnic.

De asemenea, DSP-ul lucrează pentru ca tu să ai mai puține riscuri de îmbolnăvire, să trăiești într-un mediu mai sigur și să știi cum să ai grijă de sănătatea ta.

R: Care este stadiul implementării proiectului cu denumirea "SMART SĂNĂTATE: DEZVOLTAREA CAPACITĂȚILOR DIGITALE ALE DIRECȚIEI DE SĂNĂTATE PUBLICĂ Proiect co-finanțat din Planul Național de Redresare și Reziliență al României, în cadrul Componentei 7 – COD APEL: MS – 732 aferent I3.2 – APEL NECOMPETITIV, Pilonul II: Transformare Digitală, INVESTIȚIA: I3. Realizarea sistemului de eHealth și telemedicină, PNRR/2022/C7/MS Investiția specifică I3.2 Digitalizarea instituțiilor cu atribuții în domeniul sanitar aflate în subordinea Ministerului Sănătății?

MV: Direcția de Sănătate Publică Județeană Vaslui este beneficiara unei finanțări generoase pentru aplicarea proiectului de „Dezvoltarea capacităților digitale”.

Acest demers a fost finanțat prin Planul Național de Redresare și Reziliență, având o perioadă de implementare cuprinsă între 15 aprilie 2024 și 30 aprilie 2026. Bugetul total actualizat gestionat a fost de 2.989.747,62 lei, din care valoarea nerambursabilă asigurată din PNRR s-a ridicat la 2.471.874,15 lei. Scopul asumat a fost digitalizarea completă a instituției, acoperind atât latura hardware, cât și pe cea software și de competențe umane.

Din punct de vedere tehnic, intervenția s-a derulat în cadrul Investiției 13.2 a PNRR, destinată digitalizării instituțiilor cu atribuții în domeniul sanitar. Proiectul s-a axat pe două componente esențiale: prima componentă a vizat îmbunătățirea și dezvoltarea rețelelor de comunicații și a infrastructurii hardware la nivelul întregii instituții. Cea

de-a doua a constat în implementarea unui software non-clinic modern și asigurarea interoperabilității datelor.

Pentru a sintetiza impactul acestui proiect, comparăm situația "înainte" cu cea de "după". Am abandonat o infrastructură IT uzată moral, vulnerabilă și un sistem birocratic bazat exclusiv pe hârtie. În prezent, operăm pe o infrastructură modernă și securizată, executăm procese 100% digitale, beneficiem de eficiență operațională și garantăm securitatea datelor. Efectul direct este furnizarea unor servicii net îmbunătățite pentru cetățeni.

Deschidem acum instituția către beneficiarii finali: cetățenii și mediul de afaceri. Pilonul Front-office oferă servicii electronice care utilizează autentificarea modernă prin ROeID. Beneficiarii au la dispoziție formulare inteligente online, pot comunica cu noi printr-o mesagerie securizată și au acces la un spațiu privat unde pot consulta istoricul solicitărilor și documentele emise. Totodată, sistemul este proiectat să fie interoperabil cu baze de date naționale esențiale, precum cele ale ANAF sau ONRC.

Rezultatul final al acestui ecosistem se traduce într-un impact real și pozitiv. Pentru cetățeni, înseamnă acces la servicii publice 24 de ore din 24, 7 zile din 7, predictibilitate și transparență în rezolvarea cererilor. Pentru Direcția de Sănătate Publică Județeană Vaslui, înseamnă funcționare sinergică, decizii fundamentate pe date reale și o reziliență instituțională semnificativ crescută.

R; Cum se implică DSP în activități de sprijin pentru persoanele care solicită informații sau îndrumări în domeniul care țin de specificul activității instituției?

- Ce proiecte aveți pe Promovarea sănătății?

MV: Direcțiile de sănătate publică județene sunt instituții cu rol fundamental în gestionarea sănătății populației la nivel local, având roluri cheie în supravegherea epidemiologică, implementarea programelor naționale de sănătate și controlul normelor de igienă, organizarea asistenței medicale în situații de urgență, calamități sau catastrofe, coordonând resursele sanitare pentru a proteja comunitatea. Direcțiile de sănătate publică acționează ca un punct de sprijin tehnic și procedural pentru a asigura conformitatea cu normele de sănătate publică și pentru a informa corect cetățenii.

Proiectele DSPJ Vaslui pe Promovarea sănătății:

Direcția de Sănătate Publică Județeană Vaslui are un rol esențial în promovarea sănătății populației. Compartimentul Evaluarea Stării de Sănătate și Promovarea Sănătății desfășoară activități de implementare a Programului Național "Promovarea Sănătății – dezvoltarea programelor de educație sanitară și a unui stil de viață sănătos", conform indicatorilor propuși și anume: acțiuni de informare, educare, comunicare în conformitate cu planul local de acțiuni și realizarea de campanii naționale din planul național de campanii.

Activitățile de promovare a sănătății sunt orientate către populația generală și către grupuri vulnerabile. În ceea ce privește implicarea DSPJ Vaslui în sprijinul persoanelor care solicită informații sau îndrumare, instituția are

un rol esențial de intermediere între populație și sistemul de sănătate. DSPJ Vaslui oferă în mod constant informații actualizate despre prevenirea bolilor, măsurile de protecție, vaccinare și adoptarea unui stil de viață sănătos. Cetățenii pot primi consiliere fie direct la sediu, fie telefonic sau online, fiind orientați către servicii medicale adecvate, programe de screening sau alte instituții competente, în funcție de problematica semnalată.

De asemenea, DSPJ Vaslui desfășoară activități de educație pentru sănătate în comunitate, colaborând cu unități de învățământ, autorități locale, medici de familie, asistenți medicali școlari, asistenți medicali comunitari și organizații non-guvernamentale, pentru o informare corectă. În situații speciale, precum apariția unor epidemii sau a unor riscuri de sănătate publică, instituția oferă îndrumări clare și rapide privind comportamentele de prevenție și măsurile necesare pentru limitarea răspândirii bolilor.

Activitatea de promovare a sănătății se concretizează printr-o serie de proiecte și campanii adresate populației generale sau a unor grupuri țintă. Printre acestea se numără campaniile de vaccinare, care au rolul de a crește acoperirea vacinării și de a combate dezinformarea, precum și campaniile de prevenire a bolilor transmisibile și netransmisibile, cum ar fi diabetul, bolile cardiovasculare sau obezitatea.

Un rol important îl reprezintă campania locală „Spune stop adicțiilor!” unde sunt derulate sesiuni de informare privind creșterea nivelului de conștientizare al adolescenților și părinților acestora cu privire la riscurile pentru sănătate ale consumului de tutun (fumat convențional, tutun fără fum și produse cu tutun încălzit), alcoolul, droguri sub orice formă; creșterea nivelului de conștientizare al adolescenților și părinților acestora cu privire la prezența riscului expunerii altor persoane (expunere pasivă) la inhalarea fumului sau vaporilor de tutun și/sau a altor compuși nocivi și creșterea motivației adolescenților de a nu consuma nici o formă de tutun, alcool sau drog. Totodată, DSP Vaslui organizează programe de screening și informare în unități de învățământ, centre medico-sociale, centre maternale, cabinete școlare, CMI-uri pentru depistarea precoce a cancerului, în special cancerul de col uterin prin informarea corectă a vaccinării anti-HPV (Virusul Papiloma Uman). Vaccinarea este cea mai eficientă metodă de prevenție. Derulează campanii pentru promovarea unui stil de viață sănătos prin adoptarea unor comportamente benefice sănătății.

Campaniile locale/naționale care sunt desfășurate de Compartimentul de Evaluarea Stării de Sănătate și Promovare a Sănătății sunt: promovarea alimentație sănătoasă și a activității fizice, promovarea sănătății mintale, promovarea vaccinării, prevenția consumului de alcool/tutun, promovarea sănătății reproducerii, impactul factorilor de mediu asupra sănătății și marcarea zilelor mondiale/europene/naționale dedicate diferitelor probleme de sănătate, toate acestea având rolul de a crește nivelul de conștientizare și responsabilizare a populației.

Integrarea digitalizării în activitățile de promovare a sănătății reprezintă un pas esențial pentru creșterea eficienței și

accesibilității intervențiilor DSPJ Vaslui. În acest context, utilizarea instrumentelor digitale permite transmiterea rapidă și adaptată a informațiilor către populație, precum și o mai bună interacțiune cu beneficiarii.

Astfel, promovarea sănătății se realizează tot mai mult prin intermediul platformelor online, site-urilor oficiale și rețelelor sociale, unde sunt publicate materiale educative, ghiduri, campanii video și informații actualizate privind prevenția bolilor și adoptarea unui stil de viață sănătos. Aceste canale facilitează accesul rapid la informație pentru un număr mare de persoane, inclusiv pentru grupurile greu accesibile prin metodele tradiționale.

De asemenea, digitalizarea permite dezvoltarea de aplicații și instrumente interactive pentru educație sanitară, autoevaluare a stării de sănătate sau monitorizarea anumitor factori de risc. Campaniile de promovare a sănătății pot fi derulate și prin webinarii, sesiuni online sau platforme de e-learning, ceea ce contribuie la creșterea gradului de participare și la eficientizarea procesului educațional.

Digitalizarea în domeniul promovării sănătății contribuie la modernizarea serviciilor de sănătate publică, facilitând comunicarea, educația și implicarea activă a populației, precum și luarea unor decizii bazate pe date reale și actualizate.

R: Care sunt, în linii generale, proiectele pe care vi le propuneți pe termen scurt, mediu și lung, din postura de director?

MV: În vederea obținerii sustenabilității și a dezvoltării strategice a instituției, proiectele necesare de implementat pe termen lung, sunt:

- *Proiect: Implementarea planificării bugetare multianuale;*
Corelarea resurselor financiare cu obiectivele strategice ale instituției.
- *Proiect: Sistem integrat de management financiar;*
Dezvoltarea unui cadru unitar, interoperabil, care să integreze toate procesele economice.
- *Proiect: Dezvoltarea culturii organizaționale orientate spre performanță;*
Introducerea unui sistem de indicatori de performanță și responsabilizare a personalului.

Implementarea acestor proiecte implică următoarele provocări, raportate la funcțiile managementului:

- **Organizare:** Adaptarea structurii organizatorice la procesele digitalizate, clarificarea responsabilităților și reducerea suprapunerilor de atribuții.
- **Planificare:** Gestionarea resurselor financiare limitate în condiții de imprevizibilitate bugetară și stabilirea unor priorități realiste.
- **Coordonare:** Asigurarea colaborării eficiente între compartimente și corelarea activităților economice cu cele operaționale.
- **Conducere:** Motivarea personalului, gestionarea rezistenței la schimbare și promovarea unui stil de leadership participativ și orientat spre rezultate.
- **Control:** Implementarea unor mecanisme eficiente de monitorizare, evaluare

și raportare, bazate pe indicatori de performanță relevanți.

Concluzie:

Proiectele propuse vizează valorificarea investițiilor deja realizate, creșterea eficienței activității economice și consolidarea unui management financiar modern, transparent și sustenabil, adaptat cerințelor sistemului de sănătate publică.

În domeniul resurselor umane:

- analiza și prognoza necesarului de personal în concordanță cu obiectivele generale și specifice ale instituției;
- asigurarea recrutării personalului cu respectarea cadrului legal aplicabil astfel încât instituția să dețină resursele umane care posedă experiența optimă, cunoștințele și deprinderile necesare pentru realizarea planurilor strategice ale organizației;
- dezvoltarea și consolidarea aptitudinilor personalului prin oportunități de evoluție personală continuă;
- îmbunătățirea performanțelor profesionale și a perfecționării continue în vederea dezvoltării profesionale individuale a salariaților;
- crearea unui climat de cooperare și încredere reciprocă, menținând relații productive și eficiente între management și angajați;
- promovarea muncii în echipă și a practicilor bazate pe flexibilitate;
- dezvoltarea unui sistem de recompensare non-financiară a personalului pentru efortul depus, competențele demonstrate și performanțele obținute, pentru disponibilitatea implicării în proiecte noi, care nu sunt neapărat remunerate;
- adoptarea unei abordări etice în management, bazată pe corectitudine, transparență, motivare și respectarea principiului egalității de șanse;
- implementarea managementului performanței, în sensul susținerii angajaților de a obține rezultate într-un mod consecvent cu obiectivele instituției;
- reducerea "pantouflagelului";
- transformarea mentalității funcționarilor pentru a deveni orientați spre soluții și servicii de calitate;
- asigurarea eficienței serviciilor publice locale prin menținerea unui grad ridicat al competenței și calității pregătirii profesionale a salariaților instituției, cu accent pe digitalizare, performanță și formare continuă;
- crearea unei forțe de muncă flexibile, capabile să se adapteze rapid la crize și numeroase schimbări legislative.

În domeniul eticii și integrității:

- continuarea consolidării integrității instituționale, prin creșterea gradului de implementare a măsurilor anti-corupție la nivelul DSPJ Vaslui;

În domeniul digitalizării instituției:

- finalizarea implementării și utilizarea ecosistemului digital ConectX, în cadrul Planului Național de

Redresare și Reziliență, în scopul simplificării procesului de comunicare intra și interinstituțională, precum și a reducerii birocrăției;

În domeniul asigurării serviciilor de sănătate publică:

- monitorizarea activă a stării de sănătate a populației la nivel județean, prin compartimentele specializate din structura organizatorică, în scopul identificării principalelor probleme de sănătate publică și alocarea priorității a resurselor de care dispune pentru intervențiile cu cea mai mare eficiență în ameliorarea stării de sănătate a populației;
- creșterea numărului de beneficiari ai programelor naționale de sănătate prin promovarea acestora în mass-media și desfășurarea de activități specifice prin rețeaua de asistență medicală comunitară;
- asigurarea desfășurării tuturor campaniilor de vaccinare din Programul Național de Vaccinare (PNI), conform calendarului de vaccinare și recomandărilor Ministerului Sănătății;
- asigurarea supravegherii și aplicării legislației de către instituțiile și organismele care au responsabilități în domeniul sănătății publice și de către unitățile sanitare din sectorul privat de asistență medicală și colaborarea în acest scop cu organismele profesionale din domeniul medico-sanitar la nivel local, cu APL și cu alte entități abilitate.

R: Ce provocări implică/presupune, din punctul de vedere al organizării, planificării, coordonării, conducerii și controlului activității ?

MV: Un director de Direcție de Sănătate Publică (DSP) are o muncă mai mult de coordonare și „stins incendii” în sănătatea publică. Provocările lui principale sunt destul de clare și foarte concrete:

1. Situații de urgență care apar brusc:

Epidemii, focare în școli sau spitale, contaminarea apei sau a alimentelor.

Trebuie să reacționeze rapid, uneori fără toate datele complete.

2. Lipsa resurselor

- personal insuficient
- buget limitat
- echipamente uneori insuficiente Face dificil controlul complet al situațiilor din teritoriu.

3. Controlul și prevenirea bolilor

Trebuie să urmărească permanent bolile infecțioase și să prevină răspândirea lor.

Provocarea: bolile nu se opresc ușor și apar mereu situații noi.

4. Dezinformarea populației

Informațiile false pot duce la refuzul vaccinării sau ignorarea regulilor.

Îngreunează controlul bolilor.

5. Găsirea echilibrului între restricții și viața normală →

Trebuie să protejeze sănătatea, dar fără să blocheze complet societatea sau economia.

Decizii greu de justificat pentru toată lumea.

Pe scurt:

Provocarea principală pentru un director DSP este să protejeze sănătatea publică în situații imprevizibile, cu resurse limitate.

R: În ce mod s-a schimbat/ dacă s-a schimbat abordarea unei noi epidemii, în urma COVID-19 și dacă va fi cazul, sunteți pregătiți să faceți față, unei noi amenințări epidemiologice?

MV: Coordonarea tuturor acțiunilor într-o epidemie/ pandemie trebuie să fie efectuată de către specialiști în medicina preventivă.

Măsurile de protecție individuală și colectivă, precum și regulile de igienă trebuie să fie strict respectate, astfel

încât să existe posibilitatea desfășurării tuturor activităților (educaționale, industriale, comerciale, etc.)

Informarea populației să fie efectuată prin transmiterea de mesaje clare, reale, de către specialiști în domeniu, pentru a evita dezinformarea și stiri false.

În ceea ce privește pregătirea instituției pentru o nouă amenințare epidemiologică, menționăm faptul că niciodată o amenințare epidemiologică nu este identică cu alta, fiecare are particularitățile ei. Putem face față unei amenințări epidemiologice, dar depinde de amploarea ei. Rețeaua de medicină preventivă trebuie întărită cu resurse umane bine pregătite, cu echipamente de laborator performante, cu resurse materiale.

A consemnat: Dr. Sorana LIXANDRU

Interviu cu: Mihaela VLADA

Director executiv al Direcției de Sănătate Publică Vaslui